

ЕТИЧНА РАДА

01601, м. Київ, вул. Липська, 18/5,
тел.: (044) 277-76-29, (044) 277-76-32
e-mail: ec@court.gov.ua

ETHICS COUNCIL

01601, Kyiv, Lypska St., 18/5,
tel.: (044) 277-76-29, (044) 277-76-32
e-mail: ec@court.gov.ua

28 квітня 2023 року

м. Київ

РІШЕННЯ

№ 37

***Про невідповідність кандидата
на посаду члена Вищої ради правосуддя
Ковальчука Сергія Олександровича
критеріям професійної етики та доброчесності
для зайняття посади члена Вищої ради правосуддя***

Етична рада у складі Голови Етичної ради Кишакевича Л. Ю., Заступника Голови Етичної ради сера Е. Хупера, членів Ради: Корді Р., Перлінг Л., Сіверіна В. І., Трясуна Ю. Р., дистанційно в режимі відеоконференції провівши оцінювання відповідності кандидата на посаду члена Вищої ради правосуддя Ковальчука Сергія Олександровича критеріям професійної етики та доброчесності, відповідно до Закону України «Про Вищу раду правосуддя», Регламенту Етичної ради, затвердженого рішеннями Етичної ради від 01.12.2021 № 1 та від 09.12.2021 № 4 зі змінами, внесеними рішенням Етичної ради від 26.04.2022 № 4 (далі – Регламент), Методології оцінювання відповідності кандидата на зайняття посади члена Вищої ради правосуддя та членів Вищої ради правосуддя критерію професійної етики та доброчесності, затвердженої рішенням Етичної ради від 09.12.2021 № 5 (далі – Методологія),

в с т а н о в и л а:

Відповідно до ч. 14 ст. 9¹ Закону України «Про Вищу раду правосуддя» Етична рада проводить відбір кандидатів на посади члена Вищої ради правосуддя у два етапи:

1) проведення відбору кандидатів за результатами розгляду поданих кандидатами документів, результатів спеціальної перевірки і відповідної інформації з відкритих джерел та формування списку кандидатів, допущених до співбесіди;

2) проведення співбесіди з відібраними кандидатами та визначення списку кандидатів для рекомендації органам, що обирають (призначають) членів Вищої ради правосуддя.

Етична рада отримала копії документів Ковальчука С.О. для участі у конкурсі на посаду члена Вищої ради правосуддя від з'їзду представників юридичних вищих навчальних закладів та наукових установ та рішенням від 16.03.2023 року № 16 допустила його до співбесіди.

Ковальчук С. О. з вересня 2020 року обіймає посаду професора кафедри цивільного та господарського права та процесу Міжнародного гуманітарного університету.

Вивчивши документи Ковальчука С.О. для участі у конкурсі, його письмові пояснення та документи, які він надав на запит Етичної ради, інформацію, отриману з відкритих джерел та від громадських організацій, інформацію, отриману від Національного агентства з питань запобігання корупції (далі – НАЗК) і Національного антикорупційного бюро України (далі – НАБУ), провівши співбесіду з ним, Етична рада дійшла таких висновків.

1. Щодо недекларування матері кандидата як члена сім'ї та невідображення у деклараціях відомостей про належне їй майно

Згідно з даними, що містяться у майнових деклараціях кандидата за 2017, 2018, 2019 та 2021 роки, кандидат зареєстрований та фактично

проживає у квартирі загальною площею 106,2 кв. м. у місті Івано-Франківську, яка на праві спільної часткової власності належить братові кандидата, Ковальчуку Є. О., та матері кандидата, Ковальчук О. М.

На запит Етичної ради кандидат повідомив, що його матір також зареєстрована та фактично проживає у вказаній квартирі. У той же час кандидат не зазначив відомості про неї у пункті 4 «Члени сім'ї суб'єкта декларування» розділу 1 «Загальні відомості» своїх майнових декларацій за 2017, 2018, 2019 та 2021 роки.

Згідно зі статтею 1 Закону України «Про засади запобігання і протидії корупції» (далі – Закон), членами сім'ї суб'єкта декларування є, зокрема, будь-які особи, які станом на останній день звітного періоду або сукупно протягом не менше 183 днів протягом року, що передує року подання декларації, спільно проживали, були пов'язані спільним побутом, мали взаємні права та обов'язки із суб'єктом декларування (крім осіб, взаємні права та обов'язки яких не мають характеру сімейних), у тому числі особи, які спільно проживали із суб'єктом декларування, але не перебували у шлюбі.

Під час співбесіди кандидат пояснив, що він не вказував матір у відповідному розділі декларації оскільки вони, хоч і проживають разом, але не спілкуються, а тому не мають спільного побуту і взаємних прав та обов'язків. У той же час, під час співбесіди Ковальчук С. О. зазначив, що щомісяця він надає матері грошові кошти, якими вона розпоряджається на власний розсуд. Зокрема, за рахунок наданих кандидатом коштів, його матір сплачує комунальні послуги та здійснює інші витрати на утримання об'єкта нерухомого майна.

З огляду на той факт, що Ковальчук С. О. не декларував матір як члена своєї сім'ї у розумінні антикорупційного законодавства, він також не вказував відомості про об'єкти рухомого та нерухомого майна, які належать його матері на праві власності та користування.

Зокрема, окрім квартири у місті Івано-Франківську, з 08.01.2014 матері кандидата на праві власності належить квартира загальною площею 67 кв. м. у селі Чайки Києво-Святошинського району Київської області, вартість якої невідома. Крім того, 09.11.2021 Ковальчук О. М. набула у власність автомобіль Nissan Qashqai 2014 року випуску, вартість якого також невідома.

Етична рада критично оцінює пояснення Ковальчука С. О. та вважає, що надані ним пояснення свідчать про наявність спільного побуту, а також взаємних прав та обов'язків між кандидатом та його матір'ю. Таким чином Ковальчук С. О. мав зазначити відомості про матір у пункті 4 «Члени сім'ї суб'єкта декларування» розділу 1 «Загальні відомості» та відобразити у відповідних розділах своїх майнових декларацій за 2017, 2018, 2019 та 2021 роки належні його матері на праві власності та користування об'єкти рухомого та нерухомого майна.

Відповідно до п. 1.3.7.6 Методології, кандидат повинен відповідати вимогам фінансового контролю, що визначені антикорупційним законодавством, зокрема, щодо надання повної та точної інформації у майнових деклараціях.

Згідно з п. 1.3.4.1 Методології, кандидат не відповідає показнику сумлінності, зокрема, у разі наявності обґрунтованих сумнівів, що такий кандидат, перебуваючи на посаді, діяв відповідно до вимог законодавства, правил професійної етики та інших етичних норм щодо сумлінності.

Зважаючи на те, що Ковальчук С. О., всупереч вимогам Закону, не зазначив відомості про матір у пункті 4 «Члени сім'ї суб'єкта декларування» розділу 1 «Загальні відомості» майнових декларацій за 2017, 2018, 2019 та 2021 роки а також не відобразив у відповідних розділах декларацій належні його матері на праві власності та користування об'єкти рухомого та нерухомого майна, Етична рада має обґрунтовані сумніви у відповідності кандидата таким показникам критеріїв професійної етики та доброчесності

як сумлінність (п. 1.3.4 Методології) та дотримання вимог фінансового контролю щодо надання повної та точної інформації у майнових деклараціях (1.3.7.6 Методології).

2. Щодо законності джерел походження коштів на придбання транспортних засобів

У майнових деклараціях за 2017-2019 рока кандидат вказав, що він має право власності на автомобіль Toyota Corolla, 2008 року випуску. На запит Етичної ради кандидат повідомив, що придбав зазначений транспортний засіб у 2008 році за 117 500 грн.

На запитання про законність джерела походження коштів на придбання автомобіля Ковальчук С. О. пояснив, що за період з 1999 по 2008 роки йому вдалося заощадити грошові кошти на суму понад 80 000 грн, оскільки його колишня дружина, Мандзюк Н. М., працювала юристом і починаючи з 2002 року отримувала дохід. Згідно з поясненнями кандидата, ще одним джерелом походження коштів на придбання автомобіля Toyota Corolla, 2008 року випуску, був продаж автомобіля Ford Sierra, 1996 року випуску, за 35 000 грн.

У той же час, спільний сукупний дохід Ковальчука С. О. та його дружини у період з 1999 по 2008 рік становив 178 104 грн (сукупний дохід кандидата – 135 803 грн, сукупний дохід дружини кандидата – 42 301 грн), 80 000 грн з якого, за словами кандидата, йому вдалось заощадити на придбання автомобіля Toyota Corolla. Таким чином, сім'я Ковальчука С. О., що на той час складалася з двох осіб, мала б витратити на проживання та утримання об'єктів рухомого та нерухомого майна не більше ніж 908 грн щомісяця (98 104 грн залишку на весь період з 1999 по 2008 рік).

У 2020 році кандидат за договором комісії продав зазначений автомобіль за 227 040 грн, а 02.10.2020 придбав автомобіль Toyota Rav4 2020 року випуску вартістю 834 969 грн.

На запит Етичної ради щодо законності джерел походження коштів на придбання автомобіля Toyota Rav4, 2020 року випуску, кандидат пояснив, що за період з 2013 по 2019 рік йому вдалось заощадити грошові кошти на суму 14 000 доларів США. Вказана сума на дату придбання автомобіля за офіційним курсом Національного банку України становила 397 095 грн.

Згідно з поясненнями Ковальчука С. О., ще одним джерелом походження коштів на придбання автомобіля були заощадження у розмірі 80 834 грн із заробітної плати, отриманої з січня по вересень 2020 року, грошові кошти, отримані від відчуження автомобіля Toyota Corolla, 2008 року випуску, у розмірі 227 040 грн та грошові кошти у розмірі 130 000 грн, позичені кандидатом у друзів.

У період з 2013 по 2019 рік, коли, за словами кандидата, він заощадив 14 000 доларів США, його доходи становили: у 2013 році – 135 866 грн; у 2014 – 127 319 грн; у 2015 – 122 604 грн; у 2016 – 121 693 грн; у 2017 – 126 243 грн; у 2018 – 145 633 грн; у 2019 – 231 832 грн. Згідно з поясненнями Ковальчука С. О., з урахуванням офіційного курсу долара США, який встановлювався Національним банком України та діяв протягом відповідних періодів, сукупний дохід кандидата з 2013 по 2019 рік після відрахування податків і зборів становив близько 46 000 доларів США.

Таким чином, якщо врахувати розрахунки кандидата, то він у період з 2013 по 2019 рік мав на проживання грошові кошти у розмірі 32 000 доларів США (без вирахування податків), що становило близько 4 571 доларів США на рік та, відповідно, 380 доларів США на місяць.

У той же час, окрім необхідних для забезпечення життєдіяльності витрат, Ковальчук С. О. з 2013 року розлучений та має сина 2009 року

народження, якого він допомагає утримувати. Крім того, під час співбесіди кандидат зазначив, що також фінансово допомагає своїй матері.

Відповідно до пункту 1.3. Методології одним із показників критерію професійної етики та доброчесності є відсутність сумнівів щодо законності джерел походження майна, відповідності рівня життя кандидата або членів його сім'ї задекларованим доходам, відповідності способу життя кандидата його статусу.

Згідно з пунктом 1.3.2 Методології, одним із показників критерію професійної етики та доброчесності є чесність, тобто, наявність високих моральних якостей, правдивість у професійній діяльності та повсякденному житті (п. 1.3.2 Методології).

За результатами аналізу доходів кандидата та членів його сім'ї, вивчення наданих ним пояснень у Етичної ради виникли обґрунтовані сумніви у законності джерел походження коштів кандидата на придбання автомобілів Toyota Corolla, 2008 року випуску, і Toyota Rav4, 2020 року випуску, та у відповідності такому показнику критеріїв професійної етики та доброчесності як чесність.

Враховуючи вищезазначені обґрунтовані сумніви як окремо, так і в сукупності, керуючись пунктами 2.3, 3.1, 3.2, 3.16.2 Регламенту Етичної ради, Методологією, статтею 9¹ Закону України «Про Вищу раду правосуддя», Прикінцевими і перехідними положеннями Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо порядку обрання (призначення) на посади членів Вищої ради правосуддя та діяльності дисциплінарних інспекторів Вищої ради правосуддя», Етична рада

у х в а л и л а:

кандидата на посаду члена Вищої ради правосуддя Ковальчука Сергія Олександровича визнати таким, що не відповідає критеріям професійної етики та доброчесності для зайняття посади члена Вищої ради правосуддя.

Голова

(підпис)

Л. Ю. Кишакевич